

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Rohrszen, József királyi herceg-utca 1.
(Dícs-bérház.) — Telefon: 112. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára kétköznap 50, vasárnap 70 fillér.

A Vörös Hadsereg támadása a Balti tengertől a Kárpátokig húzódó óriási arcvonalon nem szűnik Sztalin marsall napiparancsban közölte Lauenburg és Karthaus német védelmi támaszpontok elfoglalását - A németek súlyos veszteséget szenvedtek a Balaton körzetében

A háború legfergetegesebb bombazáporában megsemmisültek a Krupp művek - Szövetséges csapatok Koblenz kapujában - Mindanao szigetét elfoglalták az amerikai csapatok

A Szovjet Tudósító Iroda hadművelleti jelentése

Moszkva, március 12. (MTI) Március 11-én Danzigtól délkeletre csapataink a Vistula keleti partján északi irányban folytatják támadásaikat és elfoglalták negyvenegy helységet. A 2. belorusziai arcvonalunk csapatai folytatva támadásukat Danzig irányában, elfoglalták Leba várost és több mint 200 nagy helységet. Az arcvonal csapatai március 10-én több mint 1000 német katonát és tiszteletet foglyul, csapataink Kolbergől keletre elszigetelt csapatok megsemmisítésére irányuló harcukat tovább folytatták. Ebben a körzetben március 10-én több mint 1600 német katonát és tiszteletet foglyul, csapataink tovább folytatták a Balatonról északra és keletre csapataink harcokat folytatták és visszaverték az ellenség nagy páncélos és gyalogos erőinek rohamait. Március 10-én ebben a körzetben ügyünk tüzevel szétzúztunk 95 német harckocsit. Ezek közül aknamezőinken megsérült és üzemképtelené vált 57 német harckocsi. Az arcvonal többi szakaszán felderítő tevékenység és több ponton helyi jelentőségű harcok folytak. Március 10-én az arcvonal valamennyi szakaszán megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 187 német harckocsit és rohamlőveget.

DANZIGOT ÉS KÖRZETÉT TELJESEN ELVÁGTÁK NEMETORSZÁGTÓL

Moszkva, március 11. (MTI) Sztalin marsall rendkívüli napiparancsban közölte két német közlekedési csomópont és védelmi támaszpont, Lauenburg és Karthaus városok elfoglalását.

London, március 11. (MTI) A szovjet csapatok folytatták előnyomulásukat Danzig és Stettin irányában és elfoglalták Tiegenhofen, Karthaus és Lauenburg fontos vasúti csomópontokat. A németek 3000 halottat veszítettek. Az orosz csapatok zászmányoltak 5 vasúti szerelvényt. A németek súlyos veszteségeket szenvedtek a Balaton körzetében, ahol tovább folytatták áttörési kísérleteiket a Duna felé. A németeknek minden támadása megghiúsult. A pénteki harcokban a németek 113 tankot és 83 repülőgépet veszítettek a keleti fronton. A vörös hajóhad repülői elsúlyvesztettek 3 német tehergőzöst és 2 kisebb hajót.

Moszkva, március 11. (MTI)

A moszkvai rádió nemzetközi szemléje: A két fronton vívott és még hozzá reménytelenül súlyos küzdelem egyre reálisabb tényező Hitler-Németország életében. A vörös hadsereg diadalmos támadása keleten és a szövetséges hadseregek előnyomulása nyugaton egyre inkább összerontják azt a harapófogót, amelyet Hitler-Németország került. A vörös hadsereg támadása a Balti-tengertől a Kárpátokig húzódó óriási arcvonalon nem szűnik meg. Különösen nagyarányúak a vörös hadsereg hadművelleti Pomerániában, ahol az 1. belorusziai hadsereg Zsukov marsall vezetésével és a Rokosovszki marsall vezetésével álló hadseregek döntő csapásokat mérnek az ellenségre és részekre szaggatja az ellenséges erőcsoportokat. A szovjet csapatok jelentős szakaszon kijutottak a Balti-tengerhez. Danzigot és körzetét elválták Németországtól. Danzigot és Stettint közvetlen veszély fenyegeti. A szovjet elkötelezettség már elérte Stettin elővárosait. A hét eseményi közé tartozik Graudenz elvétele. Bár Hitler parancsot adott az ellenállásra, Graudenz helyőrsége parancsnokával együtt kénytelen volt megadni magát. Figyelemreméltó, hogy a Kárpátokban, a hegyes-erdős terep nehéz viszonyai ellenére a vörös hadsereg kikapta sikereit és Csehszlovákia területén elfoglalta Banska Sienica (Selmecbánya) városát. A nyugati hadszíntéren kialakult új helyzet egyre fenyegetőbbé válik a németek számára. A szövetségesek kijutottak a Rajnához és átkeltek rajta. Közben a szövetséges légi haderő egyre hatalmasabb csapásokat mér a német iparra. 100 nagy német iparváros közül 60-ra hatalmas bombazápor zúdult. Egyre több nagyvárosi központ kerül a szövetségesek kezére a nyugati és keleti hadszíntéren egyaránt.

Ilyen körülmények között teljesen érthető a németek borús hangulata. Németország lakossága elől már igen nehéz titkolni tovább a dolgok valódi állását. Az egyik német szemlétről most azon szóankodik, hogy Németország ellenségei koalícióba tömörültek és ez kemény próba elé állítja a németeket. De nemcsak a hadszíntereken, hanem a politikai életben is így áll a helyzet. A náci Németország szétzúzására összefogtak a felszabadított országok.

Ezt bizonyítják a romániai események. Groza új kormánya felé fordul minden demokratikus erő. Jugoszláviában új kormány alakult Titó marsall vezetésével, amely egyesíti Jugoszlávia erőit a náci Németország ellen.

NYOLC NÉMET VÁROS A SZÖVETSÉGESEK KEZÉN VAN A RAJNA KELETI PARTJÁN

London, március 12. (MTI) A remageni hídfőből érkező jelentések szerint a hídfőállás területe egyre nő, a hídfő területén lévő nagyobb német város 8 km-re északra van az eredeti átkelési ponttól. Az amerikai csapatok folytatták előnyomulásukat és ma már 5 km-re vannak a Rajná-tól. Nyolc német város van a szövetségesek kezén a Rajna keleti partján. A hídfőre zúduló német ágyútűz nagy mértékben gyengült. A németek idáig nem próbálkoztak meg légi támadásokkal, csupán két kisebb gyalogsági támadással, melyet azonban a szövetséges csapatok visszavertek. Ugyanekkor egyre ösztönlik az amerikai gyalogság és tankkötölkök tömege a folyó túlsó partjára. Nem végtelen jelentős szerint az 1. hadsereg egymaga tegnap 1800 foglyot ejtett, február 23. óta mintegy 34.000-t. Az 1. hadsereg elfoglalt még 5 várost és 1 km-re van Koblenztől. Egy 25 km. szakasz kivételével a Mosel egész folyása uralkom alatt áll. A wesseli német hídfőállásban véget ért az ellenállás. Eisenhower tábornagy seregei Koblenz és Nijmegen között felzárkóztak a Rajnához. Az angol rádió tudósítója, Franc Gilard jelentése szerint mintegy 5000-re tehető azoknak a külföldi munkásoknak a száma, akiket az amerikai csapatok gyors előretörése szabadított fel. Legnagyobb részük orosz, jugoszláv, olasz, holland, luxemburgi és belgák voltak.

SZÖVETSÉGES LÉGITÁMADÁSOK UTÁN ESSEN ROMOKBAN HEVER, HAMBURG HÁROMNEGYEDE A FÖLD SZÍNÉVEL EGYENLŐ

London, március 12. (MTI) Az éjjel ismét bombatámadás érte Berlint. Február 20. óta egyetlen olyan éjszaka sem múlt el, hogy Berlint ne támadták volna. A tegnapi nap folyamán több mint 4500 nehéz bombázó támadta Németországot. Főcélpont Essen volt, amely ma már romokban

hever. A háború legfergetegesebb nappali légi támadása érte ezt a német ipari várost. Több mint ezer angol nehéz bombavető 4-5000 tonna bomba mennyiséget zúdított a Krupp-művekre és a város rendező pályaudvarára. A bombázókat többszáz vadászgép kísérte, köztük esch és lengyel rajok. Ellenállás nem mutatkozott. A háború kezdete óta több mint 35.000 tonna bomba zúdult Essentre. Amerikaiak mintegy 2000 géppel támadták Hamburg, Kiel és Bréma gyárait és ipartelepeit. Négy gép odaveszett. 1200 bombavető ruhrvidéki gyárakat, raktárakat, repülőtereket és közlekedési csomópontokat támadtak a Rajna jobbpartján, a német vonalak mögött. Olaszországi bombázók ausztriai célpontokat támadtak a linz-klagenfurti vonalon. A Ruhr-vidék több mint 1000 km² területén ma már nincs egyetlen olyan nagyobb gyár, vagy ipartelep, amely valamit is jelenthetne a német háborús igyekezet szempontjából. A brit légi erők támadása nyomán Düsseldorf kétharmada romokban hever. Dortmund területének fele elpusztult. Hamburg 3/4-e, 2500 hektáros terület a föld színével egyenlő. Berlin 8000 hektáros területéből 1600 hektár semmivált meg.

AMERIKAI CSAPATOK PARTRASZÁLLTAK MINDANAÓ SZIGETÉN

London, március 12. (MTI) Amerikai csapatok partraszálltak Mindanao szigetén, a Fülöp-szigetcsoporthoz tartozó területen nagy szigeten. A partraszállt szövetséges erők előretörnek Zamboanga repülőtere és városa felé, miután négy falut elfoglaltak. Egy repülőgép-felszállóhely máris üzemben van. A partraszállást a múlt pénteken hajtották végre az amerikai csapatok nagyerejű hadiágyú zárólőz és bombatámadások után. A japánokat várattalanul érték a hadművelet és rendelkezésük a hegyekbe menekültek. Tegnap 330 óriás repülőgéppel több mint kétezer tonna gyújtó- és rombolóbombát dobott Nagovára. Japán harmadik legnagyobb városára.

HÉT ESZTENDEJE ADTA EL SEYSS-INOART HITLERNEK AUSZTRIÁT

London, március 12. (MTI) Hét éve, hogy a náci bemasírozta Ausztriába. Tegnap volt hét

éve annak, hogy Seyss-Inquar eladta hazáját és Hitler kezére juttatta Ausztriát. A német rádióban tegnap beszédet mondott az évszázados alkalmából. Most Hollandia náci helytartója és beszédeben kijelentette, hogy a nemzeti szocialisták akár minden poklon keresztül is védekezni fognak, de Ausztriát nem fogják feladni. Elismerte, hogy a német katonák részéről gyakran felmerül a kérdés, miért is harcolnak, vajon igaz ügyért harcolnak-e? Hosszú és erőteljes válaszában azt próbálta bizonyítani, hogy a nemzeti szocializmus nem is egészen tökéletes kormányzat, de mégis igazi demokráciát jelent. Beszédeinek alaphangja ugyanaz volt, mint Hitlernek a tegnapi hősből napja alkalmából kiadott kiáltványában, amelyben azt mondta: a veszteséget elháríthatjuk eltökéltséggel és fanatizmussal.

MANDALAY NAGYRÉSÉT MEGTISZTÍTOTTÁR A JAPÁNOKTÓL

London, március 11. (MTI) Mandalayban városban a citadellában rekedt japánok súlyos veszteségeket szenvedtek egy erőtlen kísérlet alkalmával. A brit és indiai csapatok már maguk mögött hagyták a citadellát és a város más részét tisztították meg az ellenségtől. A Fülöp-szigeteken Manilától keletre tegnap tovább nyomultak előre az amerikaiak. A fényképfelvételekből megállapították, hogy háromszáz Super repülőgéppel támadása folyamán tegnap kigyulladt tokói tüzvész még mindig terjed. A japán főváros legfontosabb dokk-körzete fokozatosan elhamvad. Beesések szerint 3000 épülettömb lett a lángok martaléka. Amerikai nehéz bombavető tegnap 500 tonna bombát dobott a Mindanao-sziget egyik célpontjára. Amerikai jelentések még nem erősítették meg azt a hírt, amelyek szerint az amerikai csapatok partraszálltak Mindanao-szigetén.

London, március 11. (MTI) Olaszországban mindkét fél tévékenysége járőrharcokra szorítkozott. Bolognaól délnyugatra az 5. hadsereg csapatai helyi térrészekre tettek szert. Brit könnyű tengerészerők és repülőgépek a dalmát partok közelében elsúlyvesztettek 8 német hajót, másik három megrongáltak.

Nem szabad egyetlen négyzögölnek sem műveletlenül maradnia, ettől függ fiatal demokráciánk léte és jövője

mondotta Szakasits Árpád a Szociáldemokrata Párt debreceni naggyűlésén

A Szociáldemokrata Párt vasárnap délelőtt nagyszabású gyűlést rendezett Debrecenben, az Arany Bika nagytermében. — A gyűlést Szabó Kálmán polgármester nyitotta meg, aki a már felszabadult területek országos pártvezetősége nevében szeretettel üdvözölte a politikai pártok megjelent képviselőit, köztük Nákos Máttyást, Tildy Zoltánt és Gyri Istvánt főtárgyalót.

A gyűlés vezérszónoka Szakasits Árpád pártvezetőségi tag, a Népszava főszerkesztője volt, aki véghatos lelkesedéssel közepette emelkedett szólásra.

Beszédének elején a szabadság fogalmáról szólt. Megállapította, hogy a szabadság a demokratikus pártok tömegét, elsősorban a két munkáspárt tagjai számára nem jelenthet anarchiát és szabadságot, nem jelentheti a szabadság korlátlan kiélését mások rovására. A demokráciáról szólva hangoztatta, hogy a demokrácia egyenlő a közmegegyezés elvének eszményével. Nagy nevelő munkára van szükség, hogy a nép minden rétegére behatoljon a demokrácia igaz értelme. A fiatal magyar demokráciát fegyverrel is meg kell védeni. A néphadseregnek a demokrácia pajzsának kell lennie. E hadsereg szuronyainak nem a munkásosztály, hanem a fasiszta reakció felé kell irányulniuk. A tisztikarnak át kell éreznie, hogy megfordult a világ.

A szónok ezután a demokrácia eszközéről, a rendőrségről beszélt. Hangoztatta, hogy a demokratikus rendőrség ma még csak eszmény, melyet a munkásosztálynak kell valóra váltania. Fontos, hogy az öntudatos munkásság bevonuljon a rendőrség köztelékébe.

A háború kérdéseivel foglalkozva megállapította, hogy nincs vesze az idő, amikor meghal az ember történelem legbestelenebb rendszere, a német nemzeti szocializmus a új eszmék jegyében születik újra Európa. A néphadseregnek elsődleges feladata, hogy minél hathatósabban kivégezzék a fasiszta végső leveréséből. Nincs olyan hatalom, mely a reakciót meg egyszer ábrétámaszthatja. Vannak még reakciós erők, ezek bomlasztó munkáját azonban csírájában el kell fojtani.

A magyar élet legégetőbb kérdése a földreform problémája. A törvénytervezet kész, az kidolgozva a pártok asztalán fekszik. Rövidesen a nemzetgyűlés elé kerül. Amint a két testvérpárt együtt dolgozott a kidolgozásban, úgy együtt kell dolgozni a végrehajtásban is. A megvalósításnál ott kell lennie a demokratikus pártoknak, nem utolsósorban a Kisgazda Pártnak, hogy tanácsot, támogatással és bátorítással segítsék, hogy a kiosztott föld minél virágzóbb földdarab legyen. Nem szabad egyetlen négyzögölnek sem műveletlenül maradnia, ettől függ a fiatal demokrácia léte és jövője. Sohasem volt igaz, mondotta Szakasits, hogy a nagybirtok fölényben van a kisbirtok felett. Majd ha fel tudunk kelni mostani ajultságunkból, beszélhetünk a földkérdéssel kapcsolatban a mechanizálás problémájáról is.

A földreform mellett másik fontos kérdés az Ipar területének megszervezése. Most a kisiparosok és kiskereskedők százezrel megmutathatják, hogy megbízható támaszai akarnak lenni a magyar demokráciának. Természetesen fel kell építeniük gyáriparunkat is. A nácihordák szétzúrták az országot, de nem rabolták el élniakarásunkat. A munkásságnak is le kell vonnia a megváltozott idők hozta következményeket: többet kell dolgozta önmagáért. A haszonelvnek el kell tűnnie a világból és az anyag felé kell emelkednie. Gondoskodni kell a gyermekről, mely a magyar demokrácia legfőbb célja. A magyar szociálpolitika központjában a paraszt- és munkásgyer-

meknek kell állani — mondotta Szakasits.

Az új magyar népiállamban a mezőgazdasági munkásság sem lehet mostoha gyermek. Mezőgazdasági munkás a jövőben is lesz, mint ahogy ipari munkásság is lesz.

Szakasits ezután a demokrácia Magyarországon külföldikájáról beszélt és hangoztatta, hogy demokráciánkat a dicsőséges vöröshadseregnek köszönhetjük, de magunknak kell megtartani. Összinté együttműködést óhajtunk kiépíteni a hatalmas Szovjetunióval, testvéri közösséget a Dunamedence minden népével.

A belpolitikai helyzettel foglalkozva kijelentette, hogy a magyar nép akaratát most az öt párt és a nemzetgyűlés fejezi ki. Kötelezőségünk a kormányt támogatni, amíg helyes útja jár. Birálni pedig jogunkban áll. Általános vélemény, hogy a kormány teklétyét fokozni kell. Ezt azonban csak cselekvésekkel lehet elérni. A Szociáldemokrata Pártnak a többi demokrácia párthoz való viszonyáról Szakasits többek között a következőket mondotta:

— A Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt együttműködése az új Magyarország egyetlen szilárd alapja. A két párt szoros együttműködése azonban nemcsak hogy nem zárja ki, de szükségessé teszi a többi pártokkal való szoros barátságot. A

Kisgazda Párttal való szövetségünk még az ellenforradalmi időkben keletkezett. A demokratikus pártok között nem lehet más irányú versengés, mint az, hogy melyik tett többet a dolgozó Magyarországot érdekében.

Szakasits Árpád nagy lelkesedéssel fogadott ezután dr. Rics István emelkedett szólásra. Részletesen foglalkozott az elmúlt évek reakciós politikájával s megállapította, hogy a szervezett munkásság mindvégig kitartott a demokrácia eszméi mellett. Akik most jönnek és éljenzik a demokratikus Magyarországot, azokat a Párt szeretettel, de bizalmatlanul fogadja. Nekik be kell bizonyítaniuk, hogy ragaszkodnak a demokrácia eszméihez. Követelte, hogy a reakció vezetői és a nyilas gonosztevők haladéktalanul vonassanak felelősségre.

Rics István ezután megrázó szavakkal eseteit Budapest tragikus helyzetét, ahol gyermekek halnak meg az éhségtől. A nélkülözéstől elgyengült kezek nem tudnak dolgozni, a munkára pedig égető szükség van. Budapest éhezik és nekünk meg kell hallanunk segélykiáltásait.

A gyűlés utolsó szónoka Marosán György volt, aki a sajtó és a politikai párt rendkívüli fontosságáról szólt. Nagy érdeme a Kommunista és Szociáldemokrata Pártnak, hogy az ifjúságnak egy vékony rétegét elvonta a reakció bűvköréből. Az ifjúságnak széles tömegei azonban — mondotta — élesen szembenállanak velünk. Ezen a téren nagy feladatok vannak a sajtóra. Ezen a tavaszon, fejezte be beszédét, össze kell fognia minden erőnek s akkor a magyarság életében a márciusok fognak elkövetkezni.

Népkerteket, játszótereket, olcsó ruhaakciót a gyermekeknek

A mindenki felett elszárgultott nagy történelmi vihar, a második világháború legártatlanabb áldozata a gyermek. Öntudatlanul került bele a légi támadások poklába, bunkerek sötét odúiba, a nincstelenség, éhezés kínos hónapjai sápasztották arcukat, aszallák testüket. Nagy jövőtérrel tartozunk nekik és ennek a jövőtérnek, melyet a felnőttek társadalmá kell hogy nyújtson a jövőt jelentő magyar gyermeknek, a törlesztését nem szabad halogatni, ahol és amilyen mértékben lehet, már meg kell kezdenünk.

SZAPORITANI KELL A JÁTSZÓTEREKET, NÉPKERTEKET

Az első, könnyebb teendő a népkertek, játszótérnek számának növelése. Lebombázott nagyobb épületek helyén, ahol ügysem kezdődne közelesem építkezés és más alkalmas helyen gyeptéglával lefésült játszóterekkel kell létesíteni. Közeledek a tavasz és a debreceni gyermekek, de velük együtt sokszáz meghívott és a tél egy részét a bunkerek legvégül világháború debreceni gyermekek is kimehet a szabadba. Megfűrdetheti tüdejét a napfényes, tiszta levegőn. Az elmúlt hónapok egészségügyi szempontból minden tekintetben rosszabbak voltak a gyermekek számára. A légi támadások alkalmával tönkrement ablakok nagy részét csak deszkázással tudták pótolni, ami a szellőztetést tette lehetetlenné. Ilyen körülmények között nagy fontossága van annak, hogy minél kedvezőbb körülmények között mentől több időt tölthessenek a szabadban. A közmunkára kötelezettek munkájának bekapcsolásával a tavasz első hónapjában fel lehet emelni a játszótérnek számát, megvalósítani a parkok kiszemelt helyek gyepesítését, néhány hintával, tornaszettel felszerelését.

Fontos azonban, hogy ezek a parkok ne csak a belsőségen kerüljenek megvalósításra, hanem a poros debreceni külsőségeken is. A múlt évben már a Szeretetszö-

vetség tervbe vette a Téglavető gyermekei részére egy ilyen játszótér megvalósítását. Reméljük, hogy ez a szép terv az idén ki is készül. A gyermekjátszóterek felállításánál fontos teendő egy kis deszkabódé, ahova hirtelen eső idején behúzódhatnak a játszódó gyermekek és lehetőleg minden gyermekjátszóterhez alkalmazni kellene egy felügyelőt, aki a gyermekekre vigyázzon.

OLCSÓ RUHAAKCIÓT

A ruha- és cipőellátás terén az utóbbi években legmostohabban a gyermekek voltak kezelve. Nemcsak kirívó kontraszt ez azzal szemben, hogy korunkat szeretik a gyermek századának nevezni, hanem érthetetlen is az az aránytalan drágaság, amivel többé került az elhasznált anyag mennyiségéhez mérten a gyermekruha és cipő a felnőtteknél. A gyárak egy része pedig az utolsó két esztendőben ugyiszlóval nem is szállított gyermekruhát és cipőt s napjainkban, amikor általános textiltihányt előt állunk, különösen aggodalmas a gyermeköltözékek pótlása.

Ezen a téren csak egy általános megmozdulás, egy nagyobb szabású társadalmi akció segíthet. Felnőttek viseltes dolgának építésben maradt részéből legelőször kitalál egy gyermekruha és hasonló a helyzet a cipőnél, ahol szintén feldolgozható egy megforgalódott felöltött cipő új talp-annagyal gyermekcipővé. Ezen az alapon kell elindulni és gyermekruhákra gondoskodni. Különböző komoly akadályokba fog ütközni a jövő taváig a gyermekek iskolába járatása is.

GONDOSKODJUNK A GYERMEKEK SZELLEMI SZÜKSÉGLETERŐL IS

Hasonlóan fontos kérdés a gyermekek szellemi szükségletéről való gondoskodás. A meginduló és felszabadulásunkkal egyidejűleg szépen kialakuló új kultúráramlatok során már gondoskodás történik a felnőttek szellemi szükségletének kielégítéséről. Debreceni művész, Bot Béla már

szervezi Budapesten az Ifjúság Színházát a serdülő korúak részére. A gyermekek részére is sürögösen gondoskodni kell megfelelő szellemi táplálékról, hiszen a gyermeklélek a legfogékonyabb minden új benyomás iránt. Egyik nagy pedagógusunk, Környei már évekkel ezelőtt lefektette egy igazi, az eddigi nevelési rendszereinket károsan átfolyó germán befolyástól mentesült gyermekpedagógia alapjait. Mese, játék, előadás formájában a gyermekek úgyszólván a legkomolyabb ismeretekbe is be lehet vezetni, mesterségeket lehet neki megtanítani, a felnőttek olvasmányainak egy része a gyermek nyelvére lefordítva, képzeletéhez szabva tökéletes élvezetet szerez számukra. A gyermekek részére akár napilapot lehet adni, melynek mesevilága a valóságos életben gyökerezne és hasznos ismereteket oktathatva szórakoztatna. A színházainknak, filmgyártóinknak külön gondot kellene fordítani a gyermek igényeire és számukra előadássorozatok tartani.

Ez az évekkel ezelőtt felvetett terv soha aktuálisabb nem volt, mint ma, amikor részben kármentelt, részben elpusztult gyermekeinknek egy szenvedéssel tele korát, másrészt egy felszabadult, tisztultabb lenegőző új világba akarnak belenevelni őket. Hiszünk, hogy ez a vérbe és könnybe mártódott század és annak az élet minden ormán és poklán átment társadalmá mindent el fog követni azért, hogy a jövőt jelentő gyermekeknek egy őket szobbi, emberibb életre predesztináló nevelést és körülményeket adhasson.

Szendrey alpolgármester átvette a műszaki ügyosztályt

Debrecen újjáépítésének komoly munkája a tavaszi idő beálltával haladéktalanul megkezdődik. A város műszaki osztályának vezetését hétfőn Szendrey Sándor alpolgármester vette át, akinek első dolga volt a legsürgősebben végrehajtásra kerülő munkálatok előkészítése. Legelőször a város háza megrongált részeinek átépítése lesz soron, utána pedig a Simonffy-utcai városi bérházakat foiaók tartozni.

Szendrey Sándor alpolgármester munkatársainak ezeket mondta a közeljövőben várható építkezésekről:

— Az építkezések végrehajtásához szükséges anyagok megszerzését tartom a legsürgősebbnek. Erre nézve már a szükséges lépések megtörténtek, bár még nagy nehézségek előtt állunk. Elrendeltem a csatornák és utcai burkolatok felújítását is, mert a tavaszi idő beálltával ezeknek kiállítására is sort kívánok keríteni. Felhívom a város háztulajdonosait, hogy házaiknál tartanak vízszelvést annak megalapítására, hogy városunk komoly sérülések házaiknál és ezt jelentésük be. Ott, ahol romok vannak az utcán s ez a tavaszi esőzések során formálmi akadályt, vagy halálos esetet okozna, közbiztonsági és közlekedési okokból sürögösen el kell távolítani.

— További intézkedéseim során felhívást adok ki azokhoz, akiknek birtokában fedőanyagok vannak, bocásák a műszaki ügyosztály rendelkezésére. A műszaki hivatal ezen anyagokat megveszi és felhasználja a sérült épületek kijavításánál. Meg vagyok győződve, hogy a közönség megértéssel lesz a város jószándékai iránt és igyekezni fog elősegíteni azt az erőfeszitésemet, hogy a rom Debrecenből az új Debrecen felépülhessen.

— Tettől már valamit az éhező budapesti gyermekekért? Jelentkezzen a Nemzeti Segélynél, Debrecen, Batthyány-u. 9.

DEBRECEN 2. OLDAL 1946. III. 12.

Szódavíz
kapható Szliukánál
Teleki-utca 100. sz.

**Mielőtt arany, ezüst
briliáns ékszerét
óráját eladja
mutassa meg
Szelecsényinek
Sas-utca 2 szám**

**Nyers gyapjút
legmagasabb áron veszek
Lorántffy-utca 19. sz.**

Műstoppolást
karisnya szemszedést.
Nagy Gyula műhímnél,
Halvan-u. 1.

Autómotorokat
(használt), acél-, vascsöveket, idom-
vasakat, golyócsap-tyakat (újjal v.
használt) veszünk. Asboth mérnöki
iroda, Debrecen, Rá-cóci-utca 18.

Felkérem
aki a Magoss György-tér 25.
sz. alól elvitte: intarziás hálóit,
ebédit, előszoba bator, vagy
aki tud róla JUTALOM elle-
nében hozza vissza, vagy tu-
dassa kinél van. — TÓTH-
FALUSSY, CEGLÉD-UTCA 7.

Tudomásomra jutott
ki vitte el CEGLÉD-U. 7. sz.
alatti lakásomról két női var-
rógépet, rézüstöt, mérleget,
goblen-képet, torontáli sző-
nyeget. Kérem visszahozni sa-
ját érdekében Tóthfalussyhoz.

Veszek, eladok
szövetet, férfi- és nőruhát
mindentélc textil anyagot
KISS úridivat és
szabósága,
Piac-u. 16. (Alföldi palota)

**JÓ
töltőtollakat
magas áron veszek
Solti Illatszerezület
Sas-utca 2. szám.**

**Cukorka,
csokoládé**
áru nagyban és kicsinyben
„Kaczó” cukorka
Weinberger Miksa, Csapó-utca 1.

A Független Kisgazda Párt a budapesti gyermekekért

A vasárnapi taggyűlés üdvözölte Szendrey Sándor h. polgármestert — Csösz László lett a párt új főtitkára — Gazda szabadegetemet rendez a Független Kisgazda Párt

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt vasárnap délelőtti ülése előtt Szendrey Sándor h. polgármester elnöklésével népes taggyűlést tartott.

Csősz László főtitkár heti politikai beszámolója elején keresetlen szavakkal köszöntötte Szendrey Sándort abból az alkalomból, hogy a város törvényhatósága egyhangúlag h. polgármesterré választotta.

A főtitkár összefoglalta a párt elmúlt heti eseményeit. Bejelentette, hogy a párt elnöki tanácsa a rendkívül nagy elfoglaltságú dr. Léva Zoltán főtitkár tisztségét Csösz László elnöki tanácsnagra ruházta. Dr. Léva Zoltán mint főügyész működik tovább a párt kebelében. Mellette dr. Hódy Zoltán és dr. Rényi Andor látják el az ügyész tiszteit. Dózsai György elnöki tanácsagot házassággal választották.

A főtitkár ezután az ifjúság szervezésének fontosságáról szólt. Bejelentette, hogy a párt kebelében megalakult az ifjúsági csoport s rövidesen megalakul a leánycsoport is. Csösz László főtitkár felhívta a tagok figyelmét, hogy tízenyolc éven felüli fiatalokat és leányokat kapcsolják be a pártpolitikai életbe.

A Nemzeti Bizottság kiküldötti részletesen kidolgozták a március 15-iki, a Kossuth-szobor előtt tartandó nagyszabású ünnepség műsorát. A párt tagjai esütörtökön délelőtti félórás gyűléseknél a párt helyiségekben, ahonnan tömegesen fognak az ünnepségre felvonulni.

A Független Kisgazda Párt a város különböző részein kerületi irodákat állít fel.

Az elnöki tanács elhatározta, hogy a város gazdatársadalmára részére gazda szabadegetemet rendez. Az előadássorozatot, mely felöleli a mezőgazdaság legfontosabb tennivalóiról szóló tudnivalókat, már a közeli napokban megkezdik s a tervek szerint még a tavaszi munkaidő teljes beosztásáig elötte is fejezik.

A párt a gazdák részére heti gazdasági tanácsadó-órát állít be, melyen gazdasági szakemberek foglalkoznak a gazdatársadalom rendelkezésére állani.

A nagy figyelemmel hallgatott főtitkári beszámoló után Dózsai György, a párt elnöki tanácsának tagja szólott a budapesti gyermekek megrendítő helyzetéről. Kérte a párt tagjait, hogy aki csak teheti, járuljon hozzá az éhező fővárosi gyermekek megsegítéséhez.

Ménes András javasolta, hogy a párt tagjai csoportosan is vállalkoznak gyermekekért, mert sokan vannak olyanok, akik vagy csak lakást, vagy csak élelmet tudnának biztosítani a gyermekeknek.

A javaslatot a taggyűlés elfogadta s nagy lelkesedéssel fozalt állást a budapesti gyermekek megmentésére.

Mester Lajos a szemétkihordással kapcsolatban indítványozta, hogy a város állítson be állandó igákat, melyek rendszeresen kihordának a szemetet a város belterületéről.

A taggyűlés végén Kiss Gerőly, a párt központi titkára szólott a megjelentekhez. Új világ felé menetel a nemzet — mondta többek között — mert a

Kerámia

porcellán-, üvegtárgyakat tökéletesen ragasztok. Dísz- és műtárgyak javítását szakképzéssel készítem. Öngyújtókat, töltőtollakat, játékokat felülősséggel javítom meg VERES, KÖLCSEY-UTCA 18.

régi világ megemérett és könynyűnek találta. Új és igazságos világot kell kiépítenünk, új magyar társadalmat, ahol azonban a társadalmi kiegyenlítődés nem azt jelenti, hogy amelyik osztály eddig fent volt, az ezután lent lesz, amelyik lent volt, egyszerre felülkerekedik. Foglalkozott a Kisgazda Pártot ért megjegyzésekkel is. A multban —

A fűszer és élelmiszer-cikk iránymái

Hirt adunk már arról, hogy a kereskedelmi érdekeltség és a politikai pártok kiküldöttjeiből alakított véleményező bizottság a szakmabeli kereskedők bevonásával több ülésen foglalkozott az irányárak megállapításával.

Alább közöljük azokat az árakat, melyek Debrecen város területére érvényesek. Ezeknél magasabb összegeket nem kérhetnek az üzletekben. A beszerzési árak csökkentése esetén az árak is lecsökkenthetők. A tévedések elkerülése céljából közlök még, hogy a hatóság által forgalomba hozott árakra ezen árak nem vonatkoznak. Az alábbi árak mindaddig érvényben maradnak, amíg a közellátási miniszter más árakat nem állapít meg, illetőleg a bizottság ezeket később meg nem változtatja. Az árak jegyzéke:

Só, asztali 1 kg 10.—. Rizs 1 kg 38.—. Borsó 1 kg 2.40. Bab 1 kg 2.40. Bors, egész 1 dkg 5.—. Tea, magyar 1 dkg —.80. Teapótló, üveges 9.—. Borsópótló 1 dkg 1.20. Fahéj- és szegfűszegpótló 1 dkg 1.20. Sütőpor 1 level 1.20. Vanillipótló, tabletta 1 csomag 2.60. Szódabikarbóna 1 dkg —.68. Szalicil 1 dkg 8.—. Befőzőpor 1 dkg 2.—. Sáfrány 1 level —.80. Dióbél 1 kg 60.—. Dió, hajason 1 kg 24.—. Mák 1 kg 16.—. Gyümölcsíz, helyi 1 kg 19.—. Túró és tejföl 1 kg 18.—. Liszt 0-ás 1 kg 7.—. Liszt, 4-es 1 kg 5.50. Búzadara 1 kg 8.—. Köleskása 1

Elosztották a budapesti gyermekek a debreceni vendéglátók között

Vasárnap délelőtti az idegklinikai épületében osztották szét a Budapestre érkezett gyermekeket a debreceni vendéglátók között. 550 kis gyermek érkezett meg, volt közöttük egészen apró és volt nagyobbacska is, 12—14 éves. Egyben mind egyformák voltak: arcukon, szemükön a sok-sok szenvedés, nélkülözés nyoma, lefogyva, kiéhezve érkeztek meg. Többhónapos borzalmas szenvedés áldozata valamennyi. Az út is három napig tartott Budapestre, fűtlen kocsiokban. Nehéz körülmények, utazás után, hófúvásban érkeztek meg az apróságok.

Felemelő jelenetek között vetétek át a gyermekeket az új „szülőkhöz”. Egyszerű, szegény munkások jelentek meg a legnagyobb számban. Némelyik azonnal a hátra kapta a vendégszobába kapott gyermekét, hogy minél hamarabb fűtött otthonban láthassa el minden jóval.

Szem nem maradt szárazon, amikor három kis pesti testvér-gyereket nem akart elválni egymástól. Egy szegény dohánygyári munkásnő, aki maga is nehéz körülmények között él és csak egy gyermeket tudott volna vállalni, látva a három kis testvér egymáshoz ragaszkodását, sírva mondotta: akkor viszem mind a háromat és el is vitte a három, örömben síró kis gyermeket, akik így mégis együtt maradhattak.

Vidékre most nem adtak ki gyermekeket, csupán Debrecenbe. Érdekes, hogy a vendéglátók inkább leányokat kerestek, fiúkat iránt kevésbé volt az érdeklődés. És minél kisebb volt a gyer-

mondotta — baloldalnak tartottak bennünket, most egyesek jobboldali pártnak mondanak. Nincsen nekünk oldalosságunk: a föld népe se nem jobb, se nem baloldali, hanem örökre és megváltoztathatatlanul: magyar. Mi halálos komolyan vettük a magyar öncéltség politikáját mindig és nem lengtünk ingamódjára egyik szélsőségből a másikba. Politikai hitvallásunk azonban nem jelent elvaskult sovínizmust, mert mi őszinte szeretettel nyújtjuk kezünket demokratikus szomszédaink felé.

A rendkívül nagy tetszéssel fogadott beszéd után a taggyűlést Szendrey Sándor elnök zárta be.

kg 6.—. Málélész 1 kg 1.80. Keményítő 1 kg 24.—. Asztalszilva 1 kg 24.—. Keserűs 1 kg 3.60. Bóráx 1 kg 24.—. Amóniák szóda 1 kg 8.—. Jégszóda 1 kg 2.40. Lúgkő 1 kg 44.—. Mosószappan 1 kg 36.—. Keserűvíz, 7/10-es 4.80. Szódavíz, kicsi —.80, nagy 1.60. Tojás 1 darab 1.60. Cukorka, vegyes 1 kg 2.40.—. Paprika, édes 1 dkg 1.60. Babérlevél 1 dkg —.80. Élesztő 1 dkg 1.40. Ecet, savból készült 1 liter 12.—. Hatósági, 5%-os 1 liter 3.60. Kendermag 1 kg 6.—. Sikpor 1 kg 3.60. Borkősav 1 dkg 3.—. Kőménymag 1 dkg —.80. Pótkávék 1 kg 12.—. Kenőlap 1 darab 1.20. Klórmész, csomagos 1.60, kimerős 1 kg 16.—. Szalakkáli 1 kg —.40. Etolaj, szabadforgalomban 1 kg 20.—. Burgonya 1 kg 1.—. Káposzta, savanyított 1 kg 2.80. Nyers 1 kg 1.50. Sampon 1 csomag 2.40. Fogkrém, kicsi 9.—, nagy 14.—. Fogpor 6.—. Cipőpaszta, kimerős 1 dkg 1.50. Vaspor, leveles —.80, kúpos —.60 és —.80. Seprő 8.— és 10.—. Sűrűítő kefe 1 darab 12.—. Piperezappan 1 kg 180.— és 220.—. Cigaretta-papír, 30 lapos 2.80. Gyufa 1 doboz 3.—. Gilet pengé 1 darab 1.60. Cipőfűző 1 pár 3.— és 6.—. Ostorszif 1 darab 3.—. Dörzspapír 1 darab 1.20. Fogfá 1 doboz 1.—. Bakancsszif 1 pár 2.20. Petróleum, szabad forgalomban 1 liter 24.—.

volt — aránylag a legkönnyebben rendbehozható. A térvényszéki és ügyészségi fogda egy részét már használható állapotba is hozták, több fogdát már használatba is helyezték. A Verbőczy-utcai front egy részébe költözött be a népgyűlés, itt rendezték be az irodai helyiségeket.

Mint a Debreczen értesül, rövid idő kérdése, hogy az ügyészség is visszaköltözik régi helyére, a Verbőczy-utcai front. Az épületeket, irodai helyiségeket most hozzáik rendbe s az átköltözésre

A Mezőgazdasági Kamara megállapította az ország vetőmagszükségletét

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a változott viszonyok között is folytatja közérdekű tevékenységét. A felszabadulás első napjaitól kezdve kiterjesztette érdeklődését a mezőgazdálkodás minden ágára és értékes adatokat gyűjtött össze, hogy a nagy jelentőséggel bíró érdekképviselet jövőbeli hasznos munkáját akadály nélkül folytathassa.

A kamarát nem kímélték a mult esztendő sorscsapásai. Az első bombatámadásnál elpusztult a székháza, értékes gyűjteménynek nagy része megsemmisült. A következő bombázások sem kerültek el a rombadőlt kamarai épületet, de akkor már sikerült a megmaradt javakat biztonságba helyezni. A mintaszert két kísérleti telepe Nyíregyházán és Kistűszálláson a náci rablók áldozatául esett. A romboló düh a kísérleti telepeken elpusztította az öntözberendezéseket és a keltető gépeket. A csapások további sorát betetőzte a fasiszta kormány rendelkezése, mely szerint a kamara értékeit elvitette Jáczkisér községbe.

A demokráta állam jövő alapja megteremtésének egyik szilárd pillére a mezőgazdaság. Ennek megszervezése képezi főfeladatát a kamara jelenlegi működésének. A nehéz érintkezési viszonyok között is befutnak a jelentések a kerületből, amelyek a mezőgazdaság állapotának hű képét adják s ez alapon teszi meg előterjesztését a kamara a földművelési minisztériumnak.

A beszerzett adatok alapján igen érdekes kimutatás készült el a napokban az ország vetőmagszükségletéről. A kimutatás a régi trianoni Magyarország területét veszi alapul, és pedig az északi részt, az Alföldet és a Dunántúlt. Tekintettel a háborúra, mely meggátolta a mezőgazdasági munka rendszeres végzését az országban, a vetési terület nagyon kicsi. A megállapítások szerint nem több 6 százaléknál. — Így tehát a közlelen meginduló gazdasági munkához a vetőmagszükséglet így alakul (ezer mázsákban):

Búza 205, rozs 68, árpa 884, zab 449, tengeri 767, burgonya 5 millió 736 ezer mázsa, cukorrépa 82, borsó 44, bab 12, lenese 12, takarmányrépa 12, dohány 0.88, kender 34, napraforgó 25, szója-

Jön a tavasz, kabátot, kosztümöt új ruhát Mózsik László nőidivat szalonjában csináltasson Vár-u. 4. sz.

Veszünk, eladunk függőnyt, szőnyeget, szelöntakarót, bútorszövetet, viaszos-és textilárut Haas Fülöp és Fiai féle R.-T. fiókja Ferenc József-út 58. Megyeháza mellett

Gulyás István úri-és egyenruhaszabósága Piac-utca 56. Régi helyen

DEBRECZEN 3. ORODAL 1945. III. 18.

annál nagyobb szükség volna, mert az ügyészség elhelyezése az ítéletábra helyiségében igen szűk és nehézkes. Az átköltözést, illetőleg visszaköltözést rövidesen végrehajtják és valószínűleg a hó végén, vagy áprilisban költözik régi otthonába az ügyészség. Megvárják, amikor már nem kell fűteni az irodai helyiségeket, beállanak a melegebb idők és akkor költözik vissza az ügyészség.

Megnyílik! Megnyílik! Első Szilágysági Csapó-utca 5.

Büfé! Falatozó! Elsőrendű ételek, olcsó árak Napokban megnyílik!

Értékes holmiját nevigye az szibogóba Fáradtság nélkül értékesítheti a „Vagyonmentő”-ben Bádógos utca 1. szám

VESZÉK-ELADOK szövetet, vásznat, férfi-és női ruhát, ezüststrókat perzsa-és szőlőbunát. Megbízásból a legmagasabb árat fizetnek aranyért óráért **BLUM Piac-utca 21.** Szesztina vasúttól mellett

Veszék fonalat, selymet, vásznat, harisnyát, szövetet. Ajánlat gyapjú kötőtűt, élőnyomda, szemfelszedés, kötés hozott fonálból. SZILÁGYI DIVATHÁZ PIAC-UTCA 59. SZÁM.

Olajat növényi és ásványit vashordót minden mennyiségben vásárolok Radetzky József cég Vár-utca 2. sz. Wiener ház

FIGYELEM! Akkor lesz barátságos otthona, ha szobáját **GOMBÁCSI JÓZSEF** festi és mázolja. **BATHYÁNY-U. 20.**

Veszék műszaki, kerékpár- és mindenféle szerezámárakat. **Kaliczky Ernő, Piac-utca 83. Kerékpár- és műszaki kereskedés.**

